

Deliberatiivisen demokratian oppimisen didaktinen malli

ADEKA-hanke, syksy 2019

Björn Wallén

johtaja, Lärkkullan opisto

puheenjohtaja, Vapaa Sivistystyö ry

Tämä opetusmateriaali on lisensoitu [Creative Commons Nimeä-JaaSamoin 4.0 Kansainvälinen -lisenssillä](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/).

Deliberatiivinen demokratia 1/2

- Latinan sanasta deli'bero – 'neuvotella, harkita, vakuuttaa'
- Deliberaatio – ”..the process used by juries, councils, legislatures, and other bodies that make decisions after a period of reasoned discussion.” (Gastil & Keith 2005)

Deliberatiivinen demokratia 2/2

- Nähdään yleensä äänestysten ja vaalien täydennyksenä
- Käsitettä voi soveltaa useissa kansalaisareenoiden keskusteluissa:
”...eri vaihtoehtojen vuorovaikutteinen harkinta”

Miten deliberaatio tapahtuu?

- Deliberaation yleiset piirteet:
  - Dialoginen vuorovaikutus
  - Osallistujien satunnainen valinta
  - Inklusiivinen ja ei-muodollinen prosessi
  - Järkevien päätösten etsiminen
  - Ei välttämättä konsensus-ajattelua: ”Ollaan samaa mieltä siitä, mistä ollaan eri mieltä.”
- Kritiikkiä deliberaatiota kohtaan: vallanjakoa ja vastuullisuutta ei huomioida

Didaktinen malli (Wallén 2005/2019)

TIEDOT: oikeudet & velvollisuudet, parlamentaarinen poliittinen järjestelmä, lait, historia, gallupit jne.

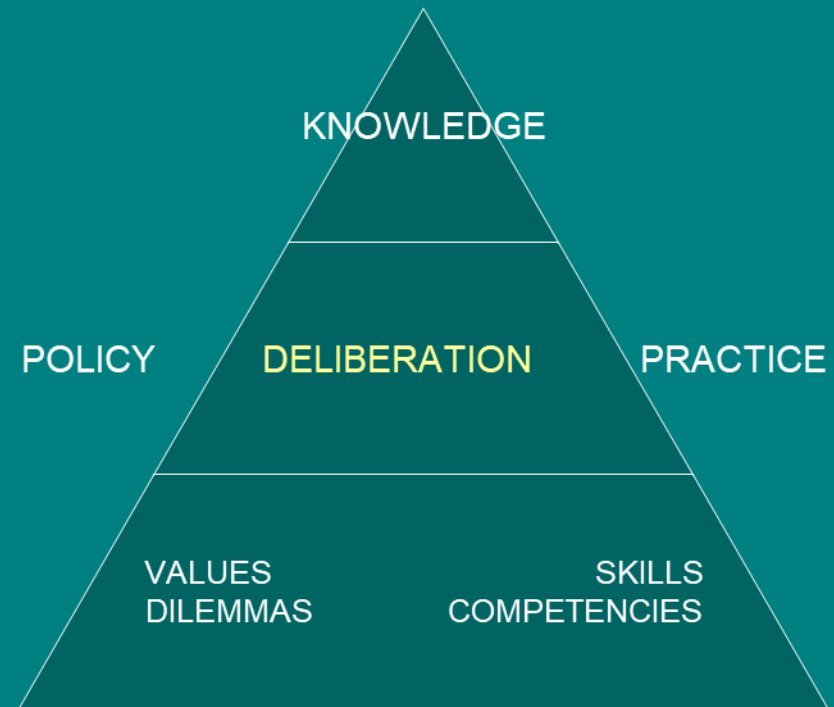
ARVOT & DILEMMAT: etiikka, vapaudet, tasa-arvo, solidaarisuus, diversiteetti, etnisyys, uskonnot jne.

TAIDOT & TEOT: vuorovaikutus & dialogi, konfliktien hallinta ja ratkaisut, neuvottelut, väittelytaidot, IT-alustat jne.

DELIBERAATION TULOS näkyy kahdella tasolla:

KÄYTÄNNÖN tason muutokset arjessa

POLICY - tasolla uudet strategiat, ohjaukseen dokumentit

Didaktisen mallin toteutuksesta - esimerkkikysymykset

- TIEDOT: Kuinka tehdään kansalaisaloite Suomessa, ja miten sitä käsitellään eduskunnassa?
- ARVOT & DILEMMAT: Onko oikein, että muslimitytöt käyttävät huntua/niqabia suomalaisissa kouluissa?
- TAIDOT & TEOT: Fridays for Future -ilmastokampanja; lähdetäänkö mukaan?

Mahdolliset menetelmät

- Kansalaisraadit
- Round table -keskustelut
- Opintopiirit & seminaarit
- Mielenpidekyselyt
- Julkiset foorumit esim. kirjastoissa
- Mielenosoitukset
- Digitaaliset alustat